

Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Fryderyka Chopina w Opolu

DRUGI ETAP EDUKACYJNY

SPECJALNOŚĆ INSTRUMENTALISTYKA

FORTEPIAN OBOWIĄZKOWY
zajęcia edukacyjne

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Wymagania edukacyjne dla klasy I

Po pierwszym roku nauki uczeń:

- Posiada podstawowe wiadomości dotyczące budowy i historii instrumentu,
- Potrafi przyjąć prawidłową postawę przy instrumencie, ułożenia rąk na klawiaturze,
- Zapoznaje się z różnymi rodzajami artykulacji,
- Wykonuje utwór z uwzględnieniem prawidłowej aplikatury,
- Posiada podstawowe umiejętności wykonywania dwudźwięków i trójdźwięków portato,
- Potrafi w podstawowym zakresie różnicować artykulacyjnie i dynamicznie plany obu rąk,
- Posiada podstawowe umiejętności kształtowania frazy,
- Potrafi oddać charakter wykonywanego utworu,
- Posiada umiejętność pamięciowego opanowania utworów,
- Posiada umiejętność wykonania utworu z akompaniamentem nauczyciela,
- Potrafi wykonać gamy i trójdźwięki zgodnie z założeniami programowymi dla kl. I,
- Zna podstawową notację muzyczną w kluczu wiolinowym i basowym,
- Posiada umiejętność gry a'vista prostych utworów.

I semestr

1 para gam; 2 etiudy; 1 utwór polifoniczny lub klasyczny; 1 utwór dowolny; 1 utwór na 4 ręce; gra a'vista

II semestr

1 para gam; 2 etiudy; 1 utwór polifoniczny lub klasyczny; 1 utwór dowolny; 1 utwór na 4 ręce; gra a'vista

Przesłuchanie uczniów w klasie I jest nieobowiązkowe.

Wymagania edukacyjne dla klasy II

Po drugim roku nauki uczeń potrafi:

- Samodzielnie korygować postawę podczas gry na instrumencie,
- Potrafi swobodnie odczytywać notację muzyczną w różnych rejestrach na fortepianie,
- Prawidłowo realizować artykulacje: portato, legato i staccato,
- Płynnie podkładać pierwszy palec,

- Dbać o poprawną realizację tekstu,
- Pracować nad kształtowaniem dźwięku i jego jakością,
- Realizować proste ozdobniki
- Stosować pedał rytmiczny,
- Stosować tempo i dynamikę w szerszym zakresie,
- Stosować różną artykulację w obu rękach,
- Posiada umiejętność świadomego wykonania prostej imitacji,
- Dokonywać wstępnej analizy utworu,
- Czytać a'vista utwory z materiału nauczania dla klasy I,
- Posiada umiejętność gry w duecie na cztery ręce utworów zawartych w programie klasy II,
- Rozwija umiejętność opanowania estradowego,
- Potrafi wykonać gamy i pasaże zgodnie z założeniami programowymi dla klasy II

I semestr

1 para gam; 2 etiudy; 1 utwór polifoniczny lub klasyczny; 1 utwór dowolny; 1 utwór na 4 ręce; praktyczne ćwiczenia wspomagające realizację przedmiotów teoretycznych; gra a'vista

II semestr

1 para gam; 2 etiudy; 1 utwór polifoniczny lub klasyczny; 1 utwór dowolny; 1 utwór na 4 ręce; praktyczne ćwiczenia wspomagające realizację przedmiotów teoretycznych; gra a'vista

Przesłuchanie uczniów klasy II odbywa się w pierwszym semestrze.

Uczeń przygotowuje dwa dowolnie wybrane utwory z pamięci.

Wymagania edukacyjne dla klasy III

Po trzecim roku uczeń :

- Potrafi wykonać z pamięci utwór odpowiadający poziomem trudności wymaganiom programowym kl. III uwzględniając:
 - większą precyzję artykulacji w bardziej zaawansowanych tempach,
 - szerszy zakres problemów metrytmicznych,
 - szerszy zakres dynamiczny,
 - umiejętność wyodrębniania poszczególnych składników dwudźwięków i trójdzźwięków,
 - umiejętność prowadzenia dwudźwięków legato,
 - kontrolę barwy dźwięku i proporcji brzmieniowych w fakturze homofonicznej i polifonicznej,

- śpiewność linii melodycznych i prawidłowe zasady frazowania,
 - budowę formalną utworów,
 - prawidłowe zastosowanie pedalizacji (pedał rytmiczny i synkopowany),
 - posiada podstawowe umiejętności zróżnicowania stylistycznego utworów z różnych epok
- Potrafi prawidłowo odczytywać a'vista tekst muzyczny z programu kl. I
 - Posiada umiejętność wykonywania utworów na cztery ręce lub prostych akompaniamentów instrumentalnych i wokalnych,
 - Posiada umiejętność świadomego ćwiczenia i korekty własnych błędów,
 - Potrafi wykonać gamy i pasaże, zgodnie z założeniami programowymi kl. III ,z odpowiednią pulsacją,
 - Posiada umiejętność transponowania prostych melodii do innych tonacji.

I semestr

1 para gam; 2 etiudy; 1 utwór polifoniczny lub klasyczny; 1 utwór dowolny; 1 utwór na 4 ręce lub na 2 fortepiany albo realizacja akompaniamentu; praktyczne ćwiczenia wspomagające realizację przedmiotów teoretycznych; gra a'vista

II semestr

1 para gam; 2 etiudy; 1 utwór polifoniczny lub klasyczny; 1 utwór dowolny; 1 utwór na 4 ręce lub na 2 fortepiany albo realizacja akompaniamentu; praktyczne ćwiczenia wspomagające realizację przedmiotów teoretycznych; gra a'vista

Przesłuchanie uczniów klas III odbywa się w I semestrze -do wykonania dwa dowolnie wybrane utwory z pamięci.

Wymagania edukacyjne dla klasy IV

Po czwartym roku nauki uczeń:

- Potrafi wykonać z pamięci utwór odpowiadający poziomem trudności wymaganiom programowym kl. IV, uwzględniając:
 - większą sprawność techniczną w realizacji przebiegów gamowych, pasażowych , strukturach dwudźwięków i akordów oraz ornamentacji i repetycji,
 - jakość dźwięku, szerszy zakres dynamiczny, kształtowanie frazy, świadomość budowy formalnej utworu, precyzyjna pedalizacja,

- konieczność dostosowania brzmienia i wyrazu artystycznego wykonywanych utworów do stylu epoki,
- prawidłową realizację struktur polirytmicznych,
- Potrafi w prawidłowy sposób odczytać a'vista tekst muzyczny utworów z programu dla kl. II,
- Posiada umiejętność świadomego ćwiczenia i korekty własnych błędów,
- Posiada umiejętność dobierania akompaniamentu akordowego i figuracyjnego do prostych melodii,
- Posiada umiejętność współpracy z solistą, realizując spójną interpretację utworu,
- Potrafi wykonać gamy i pasaże zgodnie z założeniami programowymi kl. IV, w tempie szybszym z odpowiednią pulsacją.

I semestr

1 para gam; 2 etiudy; 1 utwór polifoniczny lub klasyczny; 1 utwór dowolny; 1 utwór na 4 ręce lub na 2 fortepiany albo realizacja akompaniamentu; praktyczne ćwiczenia wspomagające realizację przedmiotów teoretycznych; gra a'vista

II semestr

1 para gam; 2 etiudy; 1 utwór polifoniczny lub klasyczny; 1 utwór dowolny; 1 utwór na 4 ręce lub na 2 fortepiany albo realizacja akompaniamentu; praktyczne ćwiczenia wspomagające realizację przedmiotów teoretycznych; gra a'vista

Na przesłuchaniu w pierwszym semestrze uczeń wykonuje dwa dowolnie wybrane utwory z pamięci.

Wymagania edukacyjne dla klasy V

Po V roku nauki uczeń:

- Potrafi wykonać z pamięci utwór odpowiadający poziomem trudności wymaganiom programowym kl. V, uwzględniając:
 - wyższy poziom wymagań dotyczących realizacji problemów technicznych zawartych w treściach nauczania dla kl. I-IV,
 - dostosowanie odpowiedniego rodzaju artykulacji, barwy dźwięku i pedalizacji do stylu epoki,
 - walory artystyczne -ekspresję oraz wyobraźnię muzyczną
- Rozumie budowę formalną wykonywanych utworów,
- Potrafi samodzielnie odczytać a'vista tekst muzyczny z materiału nauczania dla kl. III,

- Posiada umiejętność samodzielnego opracowywania utworów i prostych akompaniamentów z materiału nauczania klas niższych,
- Posiada umiejętność świadomego ćwiczenia i korekty własnych błędów,
- Potrafi muzykować w zespole,
- Potrafi wykonać gamy i pasaże zgodnie z założeniami programowymi kl. V w tempie żywym z odpowiednią pulsacją.

Program przesłuchania końcowego:

- gama majorowa lub minorowa
- etiuda
- utwór barokowy lub klasyczny
- jeden utwór zespołowy (na cztery ręce lub na 2 fortepiany albo realizacja akompaniamentu)

Kryteria oceniania

Ocenę **celujący** (25 pkt) otrzymuje uczeń, który:

- posiada umiejętności oraz ilość przerobionego repertuaru znacznie wykraczające poza wymagania edukacyjne danej klasy
- wzorowo realizuje zadania techniczno – wykonawcze prezentowanych utworów
- samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia
- jego gra posiada wysokie walory artystyczne rzadko osiągnięte w szkole

Ocenę **bardzo dobry** (21 – 24 pkt) otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności zawartych w wymaganiach edukacyjnych danej klasy
- bezbłędnie realizuje zadania techniczno – wykonawcze wykonywanych utworów
- samodzielnie rozwiązuje problemy wykonawcze w nowych utworach
- jego gra jest muzycznie interesująca

Ocenę **dobry** (16 – 20 pkt) otrzymuje uczeń, który:

- opanował poprawnie wiedzę i umiejętności określone wymaganiami edukacyjnymi danej klasy
- rozumie relacje pomiędzy teoretyczną i praktyczną wiedzą wykonawczą-gra poprawnie technicznie
- rozumie treść wykonywanych utworów

Ocenę **dostateczny** (13 – 15 pkt) otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje wyraźne braki techniczno – wykonawcze i stylistyczne w wykonywanych utworach

- przejawia niewielkie zdolności muzyczne lub brak pracy
- wykazuje słabe zainteresowanie przedmiotem
- rokuje niewielką nadzieję na dalsze kształcenie muzyczne

Ocenę **dopuszczający** (11 – 12 pkt) otrzymuje uczeń, który:

- w niewystarczającym zakresie zrealizował wymagania edukacyjne lub realizował program klasy niższej
- realizuje wybrane zadania techniczno – wykonawcze w zakresie, który uniemożliwia poprawne wykonanie utworów
- wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu lub brak zdolności
- nie rokuje nadziei na dalsze kształcenie

Ocenę **niedostateczny** (0 – 10 pkt) otrzymuje uczeń, który:

- nie zrealizował wymagań edukacyjnych danej klasy
- posiada tak duże braki w zakresie wiedzy i umiejętności, iż dalsze kształcenie nie jest możliwe